

POVĚSTI A POVÍDAČKY

Milé děti, vítám vás v muzeu ve Višňové. Dovolte mi, abych se vám představila. Jsem veverka Kotrmelinda, bydlím v lese kousek za kostelem a budu vaší průvodkyní při dnešní návštěvě muzea. Jsem vášnivou čtenářkou a věřím, že i mnoho z vás rádo sedne ke knize a začte se do zajímavých příběhů. Celá naše historie je vlastně jeden veliký příběh, ale já jsem už jako malá ráda poslouchala takové příběhy, které v sobě měly trochu tajemna, fantazie a hlavně vyprávěly o naší vesnici.

OBEC VIŠŇOVÁ SE SKLÁDÁ Z DEVÍTI OSAD A O POVĚSTI TU OPRAVDU NENÍ NOUZE. EXISTUJE MNOHO KNIH, KTERÉ VYPRÁVĚJÍ ZAJÍMAVÉ PŘÍBĚHY O NADPŘIROZENÝCH BYTOSTECH A TAJEMNÝCH MÍSTECH.

Historii neprezentují jen dochované předměty, ale také lidová duchovní kultura, jejíž součástí je ÚSTNÍ LIDOVÁ TVORBA = ÚSTNÍ LIDOVÁ SLOVESNOST.

Ústní lidová slovesnost je pojem, který znamená, že lidé si příběhy mezi sebou předávali ústně z generace na generaci. Tím se může stát, že jeden příběh známe v několika verzích, i když jeho základ je stále stejný.

Vyzkoušejte si, jak ústní lidová slovesnost funguje. Stoupněte si do řady za sebe. První si přečte věty níže a po paměti je pošeptá spolužákovi před sebou, ten opět pošeptá to, co si pamatuje dalšímu a pořád dál. Řekne poslední z vás přesně to, co je níže napsané?

V SADU ROSTLY JABLONĚ, TŘEŠNĚ A VIŠŇĚ. JAKO PRVNÍ DOZRÁVALY SLADKÉ TŘEŠNĚ, PO NICH TMAVĚ ČERVENÉ VIŠŇĚ A JAKO POSLEDNÍ SVĚTLE ZELENÁ JABLKA.

Viš, co je to pověst? Přečti si následující body, které pověst charakterizují. Naše další povídání bude totiž o pověstech z obce Višňová

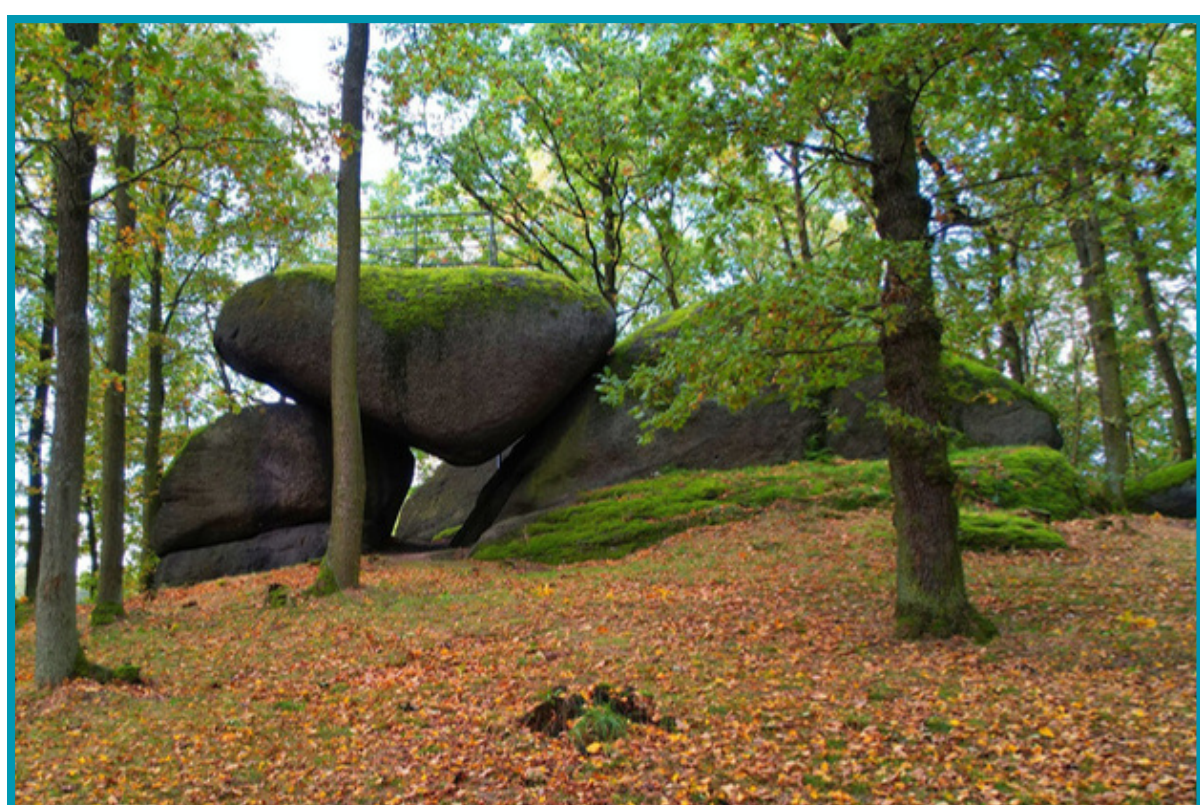
- JE TO KRÁTKÉ VYPRÁVĚNÍ.
- ODEHRÁVÁ SE V MINULOSTI.
- MÁ FANTASTICKÉ PRVKY.
- MŮŽE VYPRÁVĚT O SETKÁNÍ S NADPŘIROZENÝMI SILAMI.
- VYPRÁVĚČ I POSLUCHAČ VĚŘÍ, ŽE PŘÍBĚH JE PRAVDIVÝ.

VE VIŠŇOVÉ MÁME DVĚ MÍSTA, KDE SE TO POVĚSTMI JENOM HEMŽÍ. PRVNÍ Z NICH LEŽÍ PŘÍMO VE VIŠŇOVÉ A JSOU TO POHANSKÉ KAMENY. ZAJÍMAVÉ SESKUPENÍ BALVANŮ NA KOPCI PŘÍMO NAD VESNICÍ FASCINOVALO NAŠE PŘEDKY UŽ DÁVNO V MINULOSTI. NĚKTEŘÍ SI DOKONCE MYSLELI, ŽE KAMENY SLOUŽILY JAKO STARÉ POHANSKÉ OBĚTIŠTĚ A ŽE SE TU KONALY SLAVNOSTI SLUNOVRATU.

? K Pohanským kamenům se váže hned několik pověstí, nejznámější jsou ty o pokladu a o ďáblovi. Pozorně si přečti následující pověst.

HRŮZA NA POHANSKÝCH KAMENECH

Snad nejvíce strašidelných příběhů se ve Višňové vypráví o místě, kde stojí Pohanské kameny. Jsou ukryté v lese na kopci nad vesnicí, skoro jako by si kdosi přál, aby je ze vsi nebylo vůbec vidět. Poslechněte si pověst, která vypráví o **ďáblovi** na Pohanských kamenech.

Každý podzim, v době, kdy listí dubů seschlo, přijížděl ke skále ve svém kočáru taženém párem

vráných koní ďábel, aby tu posbíral dary, které sem přinášeli **pověřiví** lidé. Vždy, když se ďábel vracel zpět do pekel, přešel jeho kočár svými ohnivými koly skálu a vryl do ní koleje. Nad vesnicí pak udeřil hrom a mohutný vítr vanoucí od Pohanských kamenů věstil, že ďábel už je pryč.

Jednoho podzimního dne se v místní **krčmě** opil mladík. Nevěřil na povídačky o ďáblovi a byl natolik drzý, že se vypravil na Pohanské kameny, kde za

setmění zakřičel do silícího větru: "Hej čerte, přijď a udělej zase koleje!" To ale neměl dělat. V tu chvíli se zvedl mohutný vítr, objevil se modrý blesk a mladík zmizel. Nikdo z Višňové už ho více neviděl, obyvatelé chalup stojících blízko skal dlouhá léta vyprávěli, že po zmizení mladíka byl ještě dlouho ve vzduchu cítit zápach síry.

? Vysvětli význam vyznačených slov v textu.
Znáš ještě nějakou pověst o Pohanských kamenech?

- ĎÁBEL
- VRANÝ KŮŇ
- POVĚŘIVOST
- KRČMA

DALŠÍM MÍSTEM OPŘEDENÝM MNOHA POVĚSTMI JE KOPEC NACHÁZEJÍCÍ SE V PŘEDLÁNCÍCH. MÍSTNÍ MU ŘÍKAJÍ HŮRKA, NEBO MLYNÁŘKA, V MAPÁCH JE OZNAČOVÁN JAKO VRCH HRADEC A POVĚSTI POUŽÍVAJÍ STARÉ NĚMECKÉ OZNAČENÍ ASTBERG - "VĚTVOVÝ VRCH".

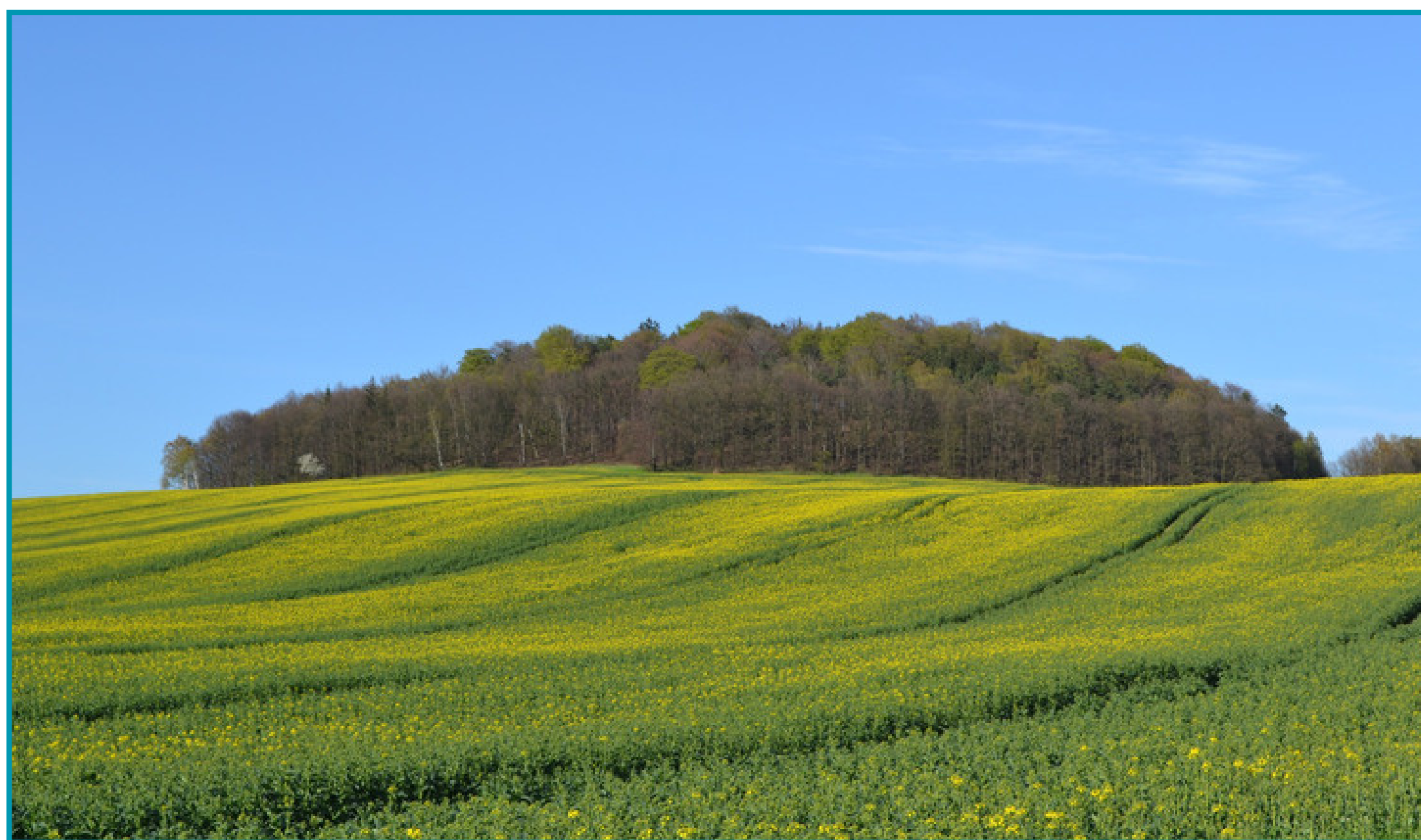

Vrch nad Předláncemi je považován za jeden z nejtajemnějších kopců v celých Čechách. Vyprávělo se o něm tolik pověstí, jako o žádném jiném kopci na Frýdlantsku. Přečti si tajemné příběhy, ze kterých běhá mráz po zádech. Zjistíš, jaké podivné věci se na Astbergu odehrály.

ASTBERG

U jednoho předláneckého sedláka sloužila pilná a pracovitá dívka, která si s sebou na pastvu dokonce brávala vřeteno a ve volných chvílích předla. Jednoho dne měla na příkaz sedláka pást stádo pod Astbergem, dívka se bála, ale příkaz splnila. Když se usadila do stíhu stromů a vytáhla vřeteno, uviděla v trávě a mechu kruh. Když odhrnula mech, spatřila kamenný poklop, snažila se ho

zdvihnout, ale v tu chvíli se ozvalo z lesa: "Pastýřko, dej si pozor na krávy, jdou ti do zelí." Vyděšená dívka vyběhla do louky, ale zjistila, že vše je v pořádku. Když se vrátila zpět na místo, zjistila, že tajemný kamenný poklop zmizel.

Další podivné věci zažil na Astbergu pertoltický dřevorubec, který tudy procházel domů. V lese na něj z horka padla únava, zatočila se mu hlava a na chvíli usnul pod velkým smrkem. Když se probudil, uviděl rybník. Na jeho druhém břehu seděla stařena a prala prádlo. Dřevorubec nevěřil, co vidí, místo znal a nikdy tu rybník neviděl. Znal také všechny lidi z okolí, ale onu stařenu ne. Náhle se za dřevorubcem ozval zuřivý štěkot psa. Dřevorubec se s napřeženou sekerou hbitě otočil, ale po psovi ani památky. Když se otočil zpět k rybníku, žádný tam už nebyl a spolu s ním zmizela i stařena. Okolo jen poklidně v letním vánku šumělo listí stromů.

O čem si ještě lidé vyprávěli?

● O VELKÉM SVĚTLE NA KOPCI

● O NOČNÍM MYSLIVCI NA DIVOKÉM KONI

● O VRATECH, KTERÝMI SE VSTUPOVALO DO POZEMÍ PLNÉHO POKLADŮ

ČTENÍ UŽ BYLO PRO DNEŠEK VÍC NEŽ DOST. NYNÍ SE ROZHLEDNI PO MUZEU. KAŽDÝ PŘEDMĚT, KTERÝ TU VIDÍŠ, SKRÝVÁ NĚJAKÝ SVŮJ PŘÍBĚH A VYPRÁVÍ NÁM KUS MÍSTNÍ HISTORIE.

Do rámečku si nakresli věc, která tě v muzeu zaujala nejvíce. K obrázku si napiš, co je to za věc a zkus vymyslet její příběh. Obrázek Ti vždy připomene chvíle strávené v muzeu.

Milé děti, děkujeme vám za návštěvu našeho muzea ve Višňové. Pokud se vám u nás líbilo, budeme rádi, když se přijdete opět podívat, ať už se svými spolužáky, nebo třeba s rodiči. Muzeum pořádá v průběhu roku akce, které vás jistě pobaví. Těšíme se na viděnou! Vaše veverka Kotrmelinda.

Pracovní list připravilo MUZEUM VIŠŇOVÁ
 muzeum-visnova.webnode.cz [muzeum.visnova](https://www.facebook.com/muzeum.visnova)